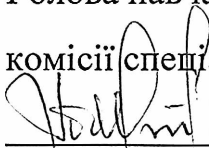

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
*Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького*

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені професора І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичної
комісії спеціальності 051 «Економіка»,
 - проф. П. М. Музика

«25» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Вид дисципліни	обов'язкова

Львів – 2020 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінанси природокористування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка довкілля і природних ресурсів» спеціальності 051 - «Економіка»

Розробник – к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені професора І. В. Поповича – М. В. Куницька-Ляш

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

« 17» серпня 2020 р. (протокол № 1).

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича П. М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності

051 «Економіка» «25» серпня 2020 р. (протокол № 5)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту «25» серпня 2020 р. (протокол № 3)

Голова ради Поперечний С. І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4,0 / 120	4,0 / 120
Усього годин аудиторної роботи	30	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	10	6
• практичні заняття, год.	20	8
• лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	90	106
Форма семестрового контролю	Залік	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 25%
для заочної форми навчання – 12%

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Фінанси природокористування»

Предметом дисципліни «Фінанси природокористування» є вивчення особливостей функціонування фінансово-економічного механізму природокористування.

Метою дисципліни «Фінанси природокористування» є набуття теоретичних знань з теорії формування фінансових ресурсів та навичок фінансового планування і організації фінансової діяльності у сфері природокористування.

2.3. Програмні результати навчання

2.3. Загальні компетентності та програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка довкілля і природних ресурсів» за спеціальністю 051 - «Економіка» здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти передбачає формування загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність розробляти та управляти проектами (ЗК6);

- здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК8).

Фахові компетентності (СК):

- здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки (СК3);

- здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання (СК7).

Програмні результати навчання (Р):

- розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності (Р2);

- обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень (Р7);

- збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань (Р8).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма (ДФН)						заочна форма (ЗФН)					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Фінанси як система, економічна природа і призначення фінансів	2	-	-			2	2	-	-			2
Тема 2. Природокористування як об'єкт фінансово-економічних досліджень	2	2	-			-	-	-	-			-
Тема 3. Фінансові інструменти екологічної політики на сучасному етапі	2	2	-			-	2	2	-			-
Тема 4. Фінансування природоохоронної діяльності в Україні	4	2	2			-	4	2	2			-
Тема 5. Екологічний податок	6	2	2			2	8	2	2			4
Тема 6. Рентна плата	4	-	2			2	4	-	-			4
Тема 7. Плата за землю	4	-	2			2	6	-	2			4
Тема 8. Оцінка земель	4	-	2			2	4	-	-			4
Тема 9. Екологічне страхування	6	-	2			4	6	-	2			4
Тема 10. Особливості фінансів природокористування в АПК	6	2	-			4	4	-	-			4
Тема 11. Статистика навколишнього середовища та природних ресурсів	6	-	2			4	4	-	-			4
Тема 12. Державне управління природокористуванням та охороною навколишнього природного середовища в Україні	6	-	2			4	4	-	-			4
Тема 13. Екологічна політика держави	6	-	2			4	4	-	-			4

Тема 14. Нормативно-правова база забезпечення раціонального природокористування	4	-	-			4	4	-	-			4
Тема 15. Фінансовий контроль	6	-	2			4	4	-	-			4
Тема 16. Фінансовий менеджмент	4	-	-			4	4	-	-			4
<i>Інші види самостійної роботи</i>	48					48	56					56
Усього годин	120	10	20			90	120	6	8			106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 2. Природокористування як об'єкт фінансово-економічних досліджень. Сутність, види та еколого-економічні аспекти природокористування. Оцінка природного багатства. Поняття та сутність фінансів природокористування.	2	-
2	Тема 3. Фінансові інструменти екологічної політики на сучасному етапі. Сутність, структура та завдання фінансово-економічного механізму природокористування. Інструменти фінансово-економічного регулювання природокористування. Форми фінансово-економічних інструментів природокористування.	2	2
3	Тема 4. Фінансування природоохоронної діяльності в Україні. Фінансове забезпечення природоохоронної діяльності. Фонди охорони навколишнього природного середовища. Цільове використання фінансових ресурсів фондів охорони навколишнього природного середовища. Проблеми та перспективи фінансування природоохоронної діяльності в Україні.	2	2
4	Тема 5. Екологічний податок. Поняття та значення екологічного оподаткування. Еволюція екологічного оподаткування в Україні. Елементи екологічного податку: платники, об'єкт та база оподаткування, ставки. Порядок обчислення екологічного податку, подання податкової звітності та сплати.	2	2
5	Тема 10. Особливості фінансів природокористування в АПК. Поняття фінансів природокористування в АПК. Особливості формування фінансів природокористування в АПК. Основи організації фінансів агропромислових підприємств.	2	-
Усього годин		10	6

3.3. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 4. Фінансування природоохоронної діяльності в Україні. Аналіз основних джерел фінансування природоохоронної діяльності. Визначення потреби у фінансових ресурсах для забезпечення реалізації природоохоронних заходів.	2	2

2	Тема 5. Екологічний податок. Аналіз податкової звітності із сплати екологічного податку. Розрахунок екологічного податку. Вплив екологічного податку на фінансові результати діяльності підприємства.	2	2
3	Тема 6. Рентна плата. Розрахунок рентної плати за користування води. Визначення рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Аналіз податкової декларації з рентної плати та строків сплати рентної плати.	2	-
4	Тема 7. Плата за землю. Порядок обчислення і сплати земельного податку. Визначення земельного податку для підприємств. Аналіз податкової звітності із сплати земельного податку. Ставки земельного податку в Україні.	2	2
5	Тема 8. Оцінка земель. Методика визначення ціни землі. Розрахунок вартості землі з використанням експертних методів. Аналіз нормативної оцінки землі за регіонами України.	2	-
6	Тема 9. Екологічне страхування. Аналіз основних об'єктів та умов екологічного страхування. Розрахунок страхових виплат та внесків. Визначення збитків в екологічному страхуванні.	2	2
7	Тема 10. Особливості фінансів природокористування в АПК. Планування фінансів в аграрних підприємствах. Аналіз основних форм фінансової звітності підприємств АПК. Фінансове забезпечення розвитку підприємств АПК.	2	-
8	Тема 11. Статистика навколишнього середовища та природних ресурсів. Поняття і функції статистики навколишнього середовища. Аналіз статистики з охорони земельних і лісових ресурсів. Аналіз статистики з охорони та раціонального використання водних ресурсів.	2	-
9	Тема 14. Державне управління природокористуванням та охороною навколишнього природного середовища в Україні. Поняття і зміст державного управління природокористуванням і охороною навколишнього природного середовища. Моніторинг навколишнього природного середовища та облік природних ресурсів.	2	-
10	Тема 15. Фінансовий контроль. Організація та методика проведення фінансового контролю. Державний фінансовий контроль. Аудиторський контроль.	2	-
Усього годин		20	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Фінанси як система, економічна природа і призначення фінансів. Теорії виникнення фінансів і розвитку фінансової науки. Ознаки фінансів. Принципи організації фінансів в сучасних умовах. Застосування функцій фінансів на рівні держави та підприємства.	2	2
2	Тема 5. Екологічний податок. Особливості розподілу екологічного податку між бюджетами в Україні. Роль екологічного податку у фінансах України. Проблеми та перспективи вдосконалення екологічного оподаткування в Україні.	2	4
3	Тема 6. Рентна плата. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, непов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Порядок подання податкової декларації з рентної плати та строки сплати рентної плати.	2	4
4	Тема 7. Плата за землю. Економічна сутність земельного оподаткування та його значення. Еволюція земельного оподаткування в Україні. Земельний податок: платники, об'єкт, база оподаткування та податкові ставки. Пільги щодо сплати земельного податку. Орендна плата: ставки, порядок обчислення та сплати. Індксація нормативної грошової оцінки земель. Земельний податок та орендна плата як джерела доходів місцевих бюджетів. Земельне оподаткування як інструмент фінансування природоохоронних заходів.	2	4
5	Тема 8. Оцінка земель. Поняття та види оцінки земель. Нормативна та експертна грошова оцінка земельних ділянок. Особливості оціночної діяльності у сфері оцінки земель.	2	4
6	Тема 9. Екологічне страхування. Екологічне страхування: суть, мета та значення. Умови екологічного страхування. Світовий досвід екологічного страхування. Поняття «забруднення» в екологічному страхуванні, класифікація збитків. Можливості проведення екологічного страхування в Україні.	4	4
7	Тема 10. Особливості фінансів природокористування в АПК. Особливості формування фінансових ресурсів в АПК. Фінансові результати діяльності підприємств АПК.	4	4

8	Тема 11. Статистика навколишнього середовища та природних ресурсів. Поняття, мета, предмет та основні функції статистики навколишнього середовища.	4	4
9	Тема 12. Державне управління природокористуванням та охороною навколишнього природного середовища в Україні. Стандартизація, нормування, контроль та нагляд у галузі охорони навколишнього природного середовища. Оцінка впливу на довкілля. Правове забезпечення фінансово-економічного механізму природокористування. Суб'єкти державного управління фінансово-економічним механізмом природокористування.	4	4
10	Тема 13. Екологічна політика держави. Поняття, принципи та основні функції екологічної політики. Стратегічні цілі екологічної політики в Україні. Інструменти реалізації екологічної політики. Інституційно-правове та фінансове забезпечення реалізації екологічної політики.	4	4
11	Тема 14. Нормативно-правова база забезпечення раціонального природокористування. Ознайомлення із Законами України “Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року”, “Про охорону навколишнього природного середовища”.	4	4
12	Тема 15. Фінансовий контроль в природоохоронній діяльності. Правові основи фінансового контролю в Україні. Органи та організація фінансового контролю в Україні. Особливості аудиту в природоохоронній діяльності.	4	4
13	Тема 16. Фінансовий менеджмент природокористування. Загальні положення управління фінансами природокористування. Роль місцевих фінансових органів в управлінні фінансами природокористування. Фінансовий менеджмент підприємницьких структур. Податковий менеджмент.	4	4
Інші види самостійної роботи		48	56
Разом		90	106

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання є формою самостійної роботи студентів, в процесі виконання якої вони набувають відповідні практичні навички та ключові професійні компетенції для подальшої діяльності за фахом. Студенти

виконують індивідуальне завдання у формі реферату, обравши одну з тем, зазначених нижче. Індивідуальне завдання має містити:

1. Зміст.
2. Вступ
3. Теоретична частина
4. Аналітична частина - аналіз реального стану проблеми, що зазначається в темі роботи
5. Рекомендаційна частина - обґрунтування пропозицій щодо вирішення виявленої проблемної ситуації
6. Список використаної літератури та інших інформаційних джерел.

У вступі необхідно визначити актуальність обраної теми в сучасних умовах. Теоретична частина виконується у вигляді реферату, узагальнивши матеріали кількох джерел. Слід висвітлити сутність, основні поняття та положення теми. В аналітичній частині необхідно показати вміння проводити аналіз ситуації. Рекомендаційна частина має містити чітко сформульоване ставлення студента до проблеми, що розглядається в роботі. Обрану позицію за необхідності можна підкріплювати розрахунковими матеріалами, прогнозами тощо.

Загальний обсяг індивідуального завдання, включаючи додатки та список літературних джерел, має складати 10-15 сторінок формату А4, надрукованих на принтері, 14 кеглем, гарнітурою шрифту Times New Roman, інтервал між рядками 1,5; верхнє і нижнє поле - 1,5; лівє поле - 2,5; правє поле - 1,5; колонтитули - 1,0.

Необхідною вимогою є логічний науковий стиль викладення. Робота має бути написана українською мовою. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення зносок та списку використаної літератури.

Теми індивідуальних навчально-дослідних завдань.

1. Поняття фінансів природокористування та етапи формування.
2. Структура та завдання фінансово-економічного механізму природокористування.
3. Інструменти фінансово-економічного регулювання природокористування.
4. Форми фінансово-економічних інструментів природокористування.
5. Фінансове забезпечення природоохоронної діяльності.
6. Фонди охорони навколишнього природного середовища.
7. Цільове використання фінансових ресурсів та фондів охорони навколишнього природного середовища.
8. Проблеми та перспективи фінансування природоохоронної діяльності в Україні.
9. Теорії виникнення фінансів і розвитку фінансової науки.
10. Принципи організації фінансів в сучасних умовах.
11. Роль екологічного податку у фінансах України.
12. Проблеми та перспективи вдосконалення екологічного оподаткування в Україні.

13. Економічна сутність земельного оподаткування та його значення.
14. Еволюція земельного оподаткування в Україні.
15. Індиксація нормативної грошової оцінки земель.
16. Земельний податок та орендна плата як джерела доходів місцевих бюджетів.
17. Земельне оподаткування як інструмент фінансування природоохоронних заходів.
18. Нормативна та експертна грошова оцінка земельних ділянок.
19. Світовий досвід екологічного страхування.
20. Правове та інвестиційне забезпечення фінансово-економічного механізму природокористування.
21. Інституційно-правове та фінансове забезпечення реалізації екологічної політики.
22. Правові основи фінансового контролю в Україні.
23. Організація фінансового контролю в Україні.
24. Особливості аудиту в природоохоронній діяльності.
25. Загальні положення управління фінансами природокористування.
26. Роль місцевих фінансових органів в управлінні фінансами природокористування.
27. Фінансовий менеджмент підприємницьких структур.

5. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; практичні - лабораторна робота, практична робота, вправи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Основними є наступні методи контролю роботи студентів:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- диференційований залік.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

7.1. Денна форма

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (екзаменаційного, залікового та підсумкової атестації).

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання успішності студентів

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 - 100	Відмінно	Зараховано	A
82 - 89	Добре		B
74 - 81			C
64 - 73			D
60 - 63	Задовільно		E
35 - 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 - 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 ("відмінно")	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи

	при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3 ("задовільно")	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються диференційованим заліком. Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100, які розподіляються таким чином: максимальних 70 балів здобувач вищої освіти може отримати за результатом поточного контролю, а 30 балів – за результатом виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Середній бал поточного оцінювання (САЗ) за 4-бальною шкалою перераховується у 30-бальну за такою формулою:

$$ПК = \frac{70 \times САЗ}{5} = 14 \times САЗ,$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графу «за національною шкалою» виставляється оцінка за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

Для диференційованого заліку обов'язковим є виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

Присутність студента при виставленні підсумкової оцінки не обов'язкова, якщо ним виконані усі передбачені види робіт.

7.2. Заочна форма навчання

У зв'язку з тим, що для студентів заочної форми навчання співвідношення обсягу годин, відведених на аудиторні заняття та самостійну роботу, має значні відмінності від денної форми, відповідно є відмінності у розподілі балів та критеріїв оцінювання. За результатами поточного оцінювання (ПК) можна отримати максимального 30 балів і за результатами виконання індивідуального навчально-дослідного завдання у міжсесійний період (ІНДЗ) - 70 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Куницька-Іляш М.В. Фінанси природокористування. Методичні рекомендації для практичних занять студентам спеціальності «Економіка довкілля і природних ресурсів». Львів, 2020. 60с.
2. Куницька-Іляш М.В. Фінанси природокористування. Методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу «Фінанси» для студентів спеціальності «Економіка довкілля і природних ресурсів». Львів, 2020. 43 с.
3. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни;
4. Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях;
5. Друкований роздатковий матеріал.

9. Рекомендована література

Базова

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів. Київ, Вища школа 2015.
3. Матвійчук Н. Фінанси природокористування: навч. посіб. Луцьк: Терен, 2019. 284 с.
4. Опарін В.М. Фінанси: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : КНЕУ, 2015. 240 с.
5. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
6. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст. 546). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
7. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. Київ: Центр навч. літ., 2017. 312 с.
8. Теорія фінансів: Підручник / Юхименко П. І. та ін. ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
9. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / Грідчіна М. В. та ін. ; за ред. М.В. Грідчіної, В.Б. Захожая. Київ: МАУП, 2004. 312 с.
10. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

Допоміжна

1. Бенч Л. Я., Андрійчук А. Ю., Пономарьова К. С. Кредитні інструменти як складова політики «зелених» фінансів. *Бізнес Інформ*. 2019, №12. С. 338-343. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-338-343>
2. Гуцаленко Н. В., Чухась О. С. Сутність та проблеми становлення екологічного аудиту в Україні. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1. С. 18-20.
3. Карпенко О. Г., Литвинов О. І. Екологічне страхування в Україні як механізм забезпечення екологічної безпеки. URL: http://www.rusnauka.com/36_PWMN_2010/Ecologia/76482.doc.htm (дата звернення: 20.05.2020).
4. Кашенко О. Л. Менеджмент фінансових ресурсів природокористування в регіоні. Суми: Університетська книга. 2011, 333 с.
5. Куницька-Іляш М.В. Концептуально-методичні підходи до ідентифікації типологічних та логічно-структурних характеристик пріоритетних галузей національної економіки. *Бізнес Інформ*. 2021, № 4. С. 17-23.
6. Куницька-Іляш М.В. Місце фінансової безпеки галузі в структурі національної безпеки. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: «Економічні науки»*. 2021, Вип. 3. С. 29-34.
7. Марчук Ю. М. Фінансово-економічний механізм природокористування: інституціональні засади інвестиційної діяльності. *Економіка та держава*. 2018, № 12. С. 35-40. DOI: 10.32702/2306-6806.2018.12.35
8. Якимчук С. Екологічне страхування: світовий досвід та перспективи впровадження в Україні. *Економіка*. 2016, № 3. (123). С. 70-74.
9. Kynytska-Iliash M., Vasylytsiv T., Lupak R., Shtec T. Trends of State Policy to Improve Structural Characteristics of the Digital Economy Sector. *The WSB University in Poznan Research Journal*. 2020, Vol. 89, P.41-54.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.
5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.